

PRENUMERATA wynosi
w Krakowie: miesięcznie
kor. 2, kwartalnie kor. 6;
za jednorazowe zanosze-
nie do domu dopłaca się
40 hal., za dwurasowe
60 hal.Na prowincji: miesięcznie
kor. 2 hal. 70, kwartalnie
kor. 8. W państwie nie-
mieckim: kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwu-
rasową wysyłkę dziennie DOPLACA SIĘ 50 hal., miesięcznie Zmiana adresu: 40 ha-

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny, założony w r. 1893 przez Józefa Rogoza.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupré.

nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — I ekspozyt redakcja nie zwrac-
Adres Red.: Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Telefon Nr. 199

Cena 4 hal.

Osobna prenumerata na
wydanie poranne wynosi
miesięcznie w miejscu a
z odnośnictwem do domu
1 koronę.Numer poranny 4 h., wie-
czorny 10 h. Listy pieni-
ężnej przesyłki na prenu-
meratę i inseraty, franco
do Administracji „Głosu
Narodu“. — Prenumeratę
oprócz upoważnionych a-
gencji przyjmuje każdy
urząd pocztowy w okręgu
monarchii i w państwie
niemieckim. Reklamacjeogłoszenia (inseraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego działu p. Władzimir Strzcharski w biurze inseratowem „Głosu Narodu“, róg św. Krzyża i Mikołajskie-
go. 7. Od miejsca wiersza drobnem piśmem (petit) za pierwszy raz 16 halerz za każdy następnym raz 12 hal. — Nadesłane po 60 halerzy od wiersza za każdy raz. —
akrologi itd. 80 hal Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasestein & Vogler, (także w Hamburgu, Frankfurt-
nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu) M. Opelik, R. Mosse, N. Dukas, H. Schalek, w Paryżu C. Adam, rue de Valenciennes 38.

355.

Kraków, środa dnia 22 listopada 1905.

ROK XIII.

Sejm krajowy.

(Sprawozdanie telefoniczne).

Lwów, 22 listopada.

Na wczorajszym wieczornym posiedzeniu w załatwieniu petycji Tow. rolniczego krakowskiego, oraz leśnego Tow. galicyjskiego we Lwowie, uchwalili Sejm wezwać rząd, aby jaknajrychlej przedłożył czynnikom ustawodawczym projekt takiej zmiany ustawy o odpisaniu podatku gruntowego, z powodu klęsk, żywiołowych, które nawie-
dziły gospodarstwa leśne, izby usunięta została nierównomierność w traktowaniu szkół polnych i leśnych, tam gdzie niema racji różniczkowania odnośnie do przyczyn klęski i przestrzeni uszkodzonej dla tej wezwać, aby nastąpiła zmiana terminu zgłaszania leśnych szkód żywiołowych, wreszcie, aby przy kodyfikacji ustaw uwzględnio-
ny został i ten ważny moment, że w skład komisji szkody likwidującej, bezwarunkowo wejść mieli dwaj leśnicy zawodowi.

Następnie uchwalili Sejm przyznać miastu Krakowowi na urządzenie eksportowej targowicy bydła i trzody w Krakowie subwencję w kwocie 200.000 kor. płatną w 10 ratach rocznych wstawienie do budżetu na 1906 r. 20.000 kor. Sejm upoważnił wydział kraj. do wypłaty tej subwencji, pod warunkiem, że reprezentacja m. Krakowa przyzna wydziałowi kraj. możność wykonywania nadzoru nad prowadzeniem tej targowicy. Sejm polecił też wydziałowi kraj. zawrzeć z gminą m. Krakowa taką umowę, aby w razie gdyby po upływie 3 lat, t. j. od r. 1910 czysty dochód z targowicy po uwzględnieniu wszelkich odpisów, przewyższał 5 proc. od kapitału wkładowego, stosunkowy zwrot subwencji krajowej zapewniony został. Sejm wezwał rząd, by dla transportów bydła i trzody, przeznaczonych na targowicę miejską w Krakowie, przyznał prawo reekspedycji na liniach kolejowych, wiodących z Krakowa do Wiednia, Berna, Ołomuńca, Pragi, tudzież granic śląskiej, saskiej i bawarskiej, by się postarał o zaprowadzenie pociągów pospiesznych dla transportu bydła i trzody na szlakach kolei państwowych galicyjskich, wiodących do Krakowa, tudzież na szlakach kolei, wiodących z Krakowa do miejscowości i granic, podanych wyżej, oraz by pomnożył liczbę wozów przeznaczonych do przewozu bydła, trzody i mięsa.

Sejm uznał projektowaną linię kolejową z Muszyny do Krynicy za pożyteczną i potrzebną, oraz polecił wydziałowi kraj., aby zbadał projekt tej kolei.

Wniosek ks. Stojałowskiego, aby Rada szkolna krajowa bezwzględnie pod rygorem zamknięcia szkoły nakazała kierownikowi niemieckiego „Schulvereinu“ w Lipniku wprowadzenie nauki religijnej po polsku dla dzieci polskich, odstąpił Sejm Radzie szkolnej do właściwego zarządzenia. Wniosek Stojałowskiego, aby dotychczasową tamtejszą 1 klas. szkołę polską zamienić na 5 klasową szkołę ludową, odstąpiono wydziałowi kraj.

Przystąpiono do dyskusji nad sprawozdaniem komisji szkolnej o wnioskach i petycjach w sprawie polepszenia plac nauczycieli szkół ludowych i otwarto zarazem rozprawę szczegółową nad tą rubryką budżetu, która dotyczy wydatków na szkoły ludowe.

Pos. Małachowski dziękował obu sprawozdawcom za zajęcie się sprawą nauczycieli ludowych i wyrażone przez nich uznanie potrzeby polepszenia plac, za zapewnienie wreszcie, że pierwsze pieniądze, które wpłyną z opłat szynkarskich, pójdą na podwyższenie plac nauczy-

cieli ludowych. Mowca postawił rezolucję, aby proponowany przez komisję fundusz na zasiłki dla nauczycieli w kwocie 300.000 k., podwyższyć o 100.000, tj. do kwoty 400.000 k.

Pos. Stadnicki postawił poprawkę, aby uwzględnić nauczycieli, potrzebujących kuracyi po za miejscem pobytu.

Pos. Wład. Leop. Jaworski oświadcza, że na wniosek podwyższenia funduszu dla nauczycieli na 400.000 k. zgadza się i prosi Izbę o uchwalenie go. Będzie to pierwszy etap częściowej regulacji. Drugim etapem może być podwyższenie pięcioleci i zabezpieczenie mieszkania i opału w naturze. Polepszenie to zależy od tego, czy kraj w roku przyszłym będzie rozporządzał potrzebnymi na to funduszami, Wydział kraj. więc ma rozstrzygnąć, czy projekt będzie przedłożony na następnej sesji.

Pos. Tomaszewski popiera dotację 400.000 koron i zgłasza poprawkę, aby na razie w budżecie wstawić kwotę 10.000 koron zasiłku dla nauczycieli, potrzebujących kuracyi.

Pos. Oleśnicki żąda, aby nauczyciele trzymali się zdala od agitacji i polityki i nastaje na polepszenie plac samoistnych katechetów.

Pos. Stapiński żali się, że już teraz nie postarano się o środki na poprawę plac nauczycieli, dłużej jednak jak do roku 1911 nauczyciele stanowczo czekać nie będą. W końcu wniosł podwyższenie nadzwyczajnej dotacji do kwoty 500 tysięcy koron.

Przemawiali jeszcze Stojałowski i referenci pos. Piniński i Kozłowski, poczem uchwalono następujące wnioski komisji szkolnej:

I. Sejm odstępuje wnioski i petycje o polepszenie plac nauczycieli szkół ludowych wydziałowi krajowemu z poleceniem, by po porozumieniu się z krajową Radą szkolną przedłożył Sejmowi wnioski, dotyczące tej sprawy, skoro tylko środki finansowe kraju na to pozwolą.

II. Sejm poleca wydziałowi krajowemu, by przy przyszłej, bądź to ogólnej, bądź stopniowej regulacji plac nauczycielskich miał w szczególności na oku następujące punkty:

1) Uwzględnienie w wyższym stopniu nauczycieli, obarczonych rodziną, aniżeli innych i potrzebujących kuracyi po za miejscem pobytu; 2) podniesienie dotacji pięcioletniej; 3) zabezpieczenie wszystkim nauczycielom na wsi mieszkania i opału w naturze.

Uchwalono dalej preliminarz funduszu szkolnego krajowego na r. 1906, oraz 400.000 kor. na nadzwyczajne zapomogi dla nauczycieli, do rozporządzenia krajowej Rady szkolnej.

Równocześnie wezwał Sejm krajowy Radę szkolną, aby wyżej wymieniony ryczałt na zasiłki nadzwyczajne dla nauczycieli szkół ludowych rozdzielał według słusznego uznania w kwotach po 100 do 150 kor. między nauczycieli obarczonych rodziną bez osobnego z ich strony podawania się o te zasiłki.

W preliminarzu funduszu szkolnego uwzględniono również wspomniany wniosek p. Tomaszewskiego i wstawiono na ten cel 10.000 k.

W szczegółowej rozprawie budżetowej przyjęto następnie pierwsze cztery rubryki budżetu krajowego. (Reprezentacja kraju, zarząd, sprawy zdrowotne i Dobroczynność).

Po odpowiedzi komisarza rządowego na kilka pomniejszych wagi interpelacji zamknął marszałek posiedzenie o g. 12 i pół po północy, naczynając następnę na dziś godz. 10 rano.

Z Izby handlowej i przemysłowej.

Wezoram odbyło się posiedzenie Izby pod przewodnictwem prezydenta rady cesarskiego Alberta Mendelsburga wobec delegata namiestnictwa p. Adama Fedorowicza jako komisarza rządowego.

Na wstępie członek Izby p. Dattner wobec kwestji odroczenia upaństwowienia kolei północnej postawił wniosek o wystosowanie odpowiedniego memoriału do rządu, o przyspieszenie upaństwowienia. Wniosek poparli człon. Izby Jul. Epstein i J. Kwiatkowski, a nadto w dyskusji brali udział człon. Izby: Tad. Epstein, Resch, Judkiewicz i Mandel w sprawie taryfowej i zmiany administracji. Wniosek p. Dattnera przyjęto.

Czł. Izby Judkiewicz wniosł zażalenie na pocztę, która przekazy pieniężne, przychodzące rano dorecza dopiero popołudniu, a p. Anczyk konstatawał, że doreczenia skuteczniają się nawet dopiero na drugi dzień. Dr. Benis podniósł, że zażalenia w tym względzie napływają bezpośrednio do Izby.

Z porządku dziennego odczytano sprawozdanie z czynności biura za czas od ostatniego posiedzenia. Następnie dokonano wyboru delegata do krajowej Rady kolejowej na dalsze trzecie. Na 26 głosów, p. Bernard Liban został wybrany 24 głosami.

Następnie przyjęto propozycję na cenzorów wekslowych dla filii banku austro-węgierskiego w Krakowie i Tarnowie.

Sprawozdanie komisji o organizacji stowarzyszenia kupieckiego w Krakowie przekazano komisji połączonych sekcji.

Czł. Izby dr. Szarski przy punkcie sprawozdania połączonych sekcji o bieżących sprawach przemysłowych przedstawił sprawę fałszowania tłuszczów roślinnych, na co Izba oświadczyła, że nie widzi potrzeby rugowania z handlowców tłuszczów roślinnych, a zwłaszcza tłuszczów kokosowych.

Dalej Izba uchwaliła zwrócić się do rządu, wydziałowi krajowemu i Rady m. Krakowa o jaknajrychlejsze utworzenie w Krakowie szkoły handlowej uzupełniającej analogicznie do szkół uzupełniających przemysłowych.

Na zapytanie ministerstwa Izba oświadczyła, że o tyle jest za utworzeniem osobnej centrali telefonicznej w Białej, o ileby się dały utrzymać bezpłatne rozmowy między Białą a Bielskiem, jako rozmowy lokalne; gdyby to nie było możliwe Izba oświadcza się za pozostawieniem dotychczasowego stanu rzeczy.

Po załatwieniu kilku spraw drobniejszego znaczenia, posiedzenie zamknięto o godz. wpół do 7 wieczorem.

Z KROLESTWA.

Oświadczenie delegacji polskiej.

Warszawa 22 listopada. Bawiący w Petersburgu polscy delegaci ogłaszają oświadczenie, w którym wyłuszczają stanowisko stronniactw polskich, które pragną, aby Polska była autonomiczną częścią państwa rosyjskiego, chcąc mieć własny Sejm w Warszawie, a zarazem być reprezentowanymi w Dumie państwowej.

